

Antonius (Ton) M. Milder en zijn tweelingbroer Gerardus (Gerard) Hijacinthus zijn geboren op 5 oktober 1926 in Nijmegen. Hun ouders waren Gradus Johannes Wilhelmus Milder en Johanna Maria Geertruida van der Meulen. Ze trouwden op 3 augustus 1909 in Gendt. Ze kwamen uit een gezin met meerdere kinderen. Hun vader overleed op 8 november 1941 in Nijmegen.

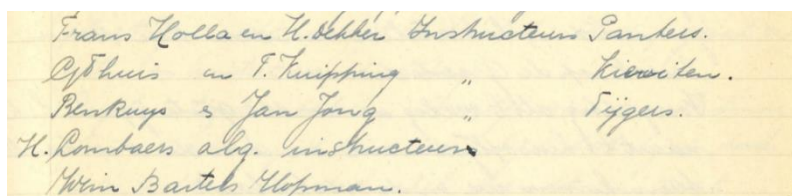
In Nijmegen waren voor de oorlog bij de verschillende parochies katholieke Scoutinggroepen actief. Aan de parochie van de Maria Geboortekerk aan de Berg en Dalseweg in Nijmegen was de mgr. Hamergroep, onderdeel van de Katholieke Verkenners, verbonden. De groep was op 8 september 1936 opgericht door Pastoor Biesta. Ze had welpen en verkenners en de leden droegen een bruine das. De groep was vernoemd naar de Nijmeegse Ferdinandus Hubertus Hamer die missionaris was en in Mongolië tot bisschop werd gewijd. Tijdens de Bokseropstand werd hij onder afschuwelijke omstandigheden in juli 1900 ter dood gebracht.

Naast welpen en verkenners kreeg de groep vlak voor de oorlog een stam. Frans J.A. Francissen was de eerste jaren de groepsleider en hopman. Hampie Bijlard werd Baas, samen met Jos de Fraiture als oubaas.

De verkenners en stamleden komen op 2 april 1941 's avonds voor de laatste keer samen, hernieuwen hun belofte en weten veel materiaal bij leden onder te brengen voordat het door de bezetter in beslag genomen wordt. Omdat troepbijeenkomsten hierna verboden zijn, komen de verkenners nog een tijdje samen met hun patrouille maar hieraan komt een einde.

Op initiatief van Pater van Kessel wordt als alternatief voor de verkenner het Jongens Gilde opgericht. Er komen nieuwe jongens van buiten bij en de groep wordt zo ingericht dat eventueel doorgestart kan worden als verkennersgroep. Er komen twee Gildes, die onder leiding stonden van Vaandrig Bartels en Vaandrig van Haaren.

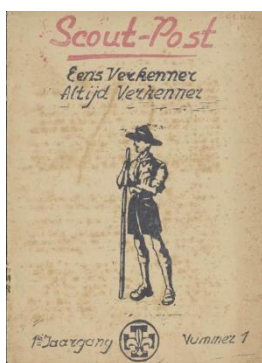
Begin 1944 worden een start gemaakt met een herrezen illegale troep, als doorstart van de Gildes. De stamleden nemen de rol van instructeur van de

Frans Holba en H. Bekker Instructeurs Panders.
 Oefhuis en F. Knipping " Lievekens.
 Berkeys en Jan Jong " Rijgers.
 H. Lombaers alg. Instructeurs
 Wim Bartels Hopman.

verschillende patrouilles op zich. In het gymnastieklokaal van de school aan de Dominicanenstraat worden op 30 januari 1944 Jan Snijders, Manu Baarda, Ton Milder en Arie Beekhuizen worden geïnstalleerd.

Op 22 februari 1944 verscheen het eerste nummer van het illegale groepsblad Scout Post. Het kende een vrij grote oplage en er gingen ook exemplaren naar adressen buiten de stad. De redactie bestond uit Ton Milder, Frans Knipping en Jan Jong. Ook zijn broer Gerard

Milder hielp soms mee. Hij was in 1942 naar Helmond verhuist om de studeren en kwam alleen in de vakanties terug. Toon Knipping verzorgde de illustraties. Onder gevaarlijke omstandigheden en bij weinig verlichting typten en stencilden ze het blad, mede onder leiding van hopman Wim Bartels. Wim schreef ook verschillende artikelen. Na het verschijnen van de eerste nummers wordt de groep opgeschrikt met het bericht dat de hopman is gearresteerd, reden onbekend. De stamleden probeerden contact te houden door langs het raam van het politiebureau te lopen en zacht bekende melodietjes te fluiten. Op 10 april kwam Wim weer vrij. Mogelijk dat het samenhangt met het illegale blad. Er verschijnen 7 nummers en de schrijvers en redactie gebruiken schuilnamen.

In de zomer van 1944 keert Gerard terug naar Nijmegen en wordt lid van de nieuwe Mgr. Hamergroep. Hij komt op 31 juli in de kievitenpatrouille. Twee week later gaat hij met 12 vrienden op kamp in Geisteren. Hij ging op 23 augustus met zijn tweelingbroer Ton zwemmen in de Waal, maar keerde niet meer terug. Na thuiskomst ging hij op 23 augustus met zijn tweelingbroer Ton zwemmen in de Waal, maar keerde niet meer terug. Gerard werd op zaterdag 26 augustus 1944 onder grote belangstelling van 30 verkenners en voortrekkers in burger begraven. In het bevrijdingsnummer van Scout Post verschijnt een In Memoriam, geschreven door Gerard Knipping.

Begin september houden de Duitsers razzia's om mannen op te pakken. Ze moeten stellingen gaan graven voor de Bezetter. Ook Ton wordt opgepakt en aan het werk gezet.

Op 17 september 1944 begint de operatie Market Garden. Direct na de eerste bombardementen en beschietingen waren voortrekkers van de groep actief. Veel scouts hielpen met het blussen van branden, want door alle beschietingen en bewuste brandstichting door de bezetter staat de stad in brand. Het zijn gevaarlijke activiteiten want de bombardementen en luchtgevechten gaan ondertussen gewoon door. Vier dagen later is de Waalbrug ingenomen en kunnen scouts weer hun uniform aantrekken. De padvindsters, verkenners en voortrekkers melden zich die dag bij Kweekschool de Klokkenberg waar hoofdcommissaris en districtscommissaris Arie Oosterlee van de NPV directeur is. Ook de districtscommissaris van de Katholieke Verkenners Leo van der Kun is hier. De jongens krijgen opdrachten om te helpen met het overbrengen van boodschappen omdat de telefoonlijnen niet meer werken en het verlenen van hulp in schuilkelders en ziekenhuizen.

Op 25 oktober 1944 maakt Gerard Knipping met Ton Milder en Theo Arends het bevrijdingsnummer van de Scoutpost. Samen met Jan Berns stencilden ze 200 exemplaren. Een aantal exemplaren gingen naar de Hotel Normandië aan het Keizer Karelplein waar een Scoutclub voor de geallieerden gevestigd was.

Woensdag 25 Oktober

Met Ton Milder en Theo Arends vanmiddag begonnen aan de Bevrijdingsnummer van de Scoutpost. Het was een illegaal verkennersblaadje - altijd provisorisch op stencil gezet en gedrukt.

En terwijl wij met dit "Vrijheidsnummer" bezig zijn re - gent het weer eens granaten over de bevrijde stad.

Voor de zoveelste keer richten zij weer eens schade aan en zullen er ongetwijfeld weer slachtoffers vallen.

Het is wel een scherp contrast, terwijl je met dit werk bezig bent.

Maar hoe dan ook: We zijn uiteindelijk bevrijd!!!!

Meer informatie

[Studiezaal Nijmegen - 579 Logboek Hamerstam - Collectie Tweede Wereldoorlog Nijmegen 1931 - 2019](#)

[Studiezaal Nijmegen - 579 – fragment bezetting 1942 - Collectie Tweede Wereldoorlog Nijmegen 1931 - 2019](#)
[Studiezaal Nijmegen - 579 – Nijmegen onder granaatvuur 1944 1945 transcriptie - Collectie Tweede Wereldoorlog Nijmegen 1931 - 2019](#)
[Studiezaal Nijmegen - 579 – Nijmegen onder granaatvuur 1944 – 1945 - Collectie Tweede Wereldoorlog Nijmegen 1931 - 2019](#)
[Bronnen over 'Scout Post' - Netwerk Oorlogsbronnen](#)
[Akte - Gelders Archief \(wiewaswie.nl\)](#)
[Provinciale Geldersche en Nijmeegsche courant » 09 okt 1926 - Art. 53 | Delpher](#)
[Overlijden Gradus Johannes Wilhelmus Milder & Johanna Maria Geertruida van der Meulen op 8 november 1941 te Nijmegen » Open Archieven](#)
[Overlijden Gerardus Hijacinthus Milder op 23 augustus 1944 te Nijmegen » Open Archieven](#)
[Studiezaal Nijmegen - 689 Mgr. Hamergroep \(Scouting Nijmegen-Oost\) 1936 – 1991](#)
[Logboek Kieviten patrouille](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.